

Забудовники діють проти історичного Києва: диверсія зі садибою Зеленських була показовою

[Читати на руськом](#)

Забудовники діють проти історичного Києва: диверсія зі садибою Зеленських була показовою

"Мабуть, із кимось це було узгоджено, мабуть, ці люди на щось розраховували, раз вони посеред білого дня приїхали валити садибу". Якщо у тебе є ерші та вихід на кого треба у владі столиці, ти можеш будувати що завгодно і де завгодно.

Це зазначив "Українському Радіо" громадський активіст, юрист і голова громадської організації "Спадщина Київ" Дмитро Перов, висловлюючи свою оцінку того, що сталося 19 липня нинішнього року із садибою Зеленських у столиці. Заради чого знесли садибу? Заради будівництва нового ЖК, каже активіст. І додає: якщо у тебе є гроші та вихід на кого треба, ти можеш будувати що завгодно. Навіть зносячи історичну забудову. "Можливо, ЖК "Путін" не вдасться побудувати, але через кілька років, додавши фінансових ресурсів, думаю, і це питання можна буде вирішити", – зауважує Дмитро Перов.

"Вони діяли максимально швидко"

Уже кілька днів поспіль у Києві не вщухає обурення містян через руйнування архітектурної пам'ятки столиці – садиби Зеленських. Це дерев'яна будівля, обкладена цеглою, яка була збудована в 1890 році на замовлення купця Василя Малініна. Вона була однією з найстаріших будівель вулиці. Проте цими днями важка будівельна техніка знесла будинок. Аби показати системну проблему знищення архітектурних пам'яток, наведу трішки статистики: за даними журналістів лише за 2023 рік 19 історичних будинків Києва зазнали руйнувань. Якісь об'єкти поки що вдалося зберегти зусиллями активістів, інші – втрачені назавжди. Хто і навіщо руйнує архітектуру спадщини України, та чи будуть покарані винні? Як саме могло трапитися, що в центрі столиці невідомі люди на важкій техніці знищують історичну пам'ятку?

Мабуть, ці люди на щось розраховували, раз вони посеред білого дня приїхали валити цю садибу. На цей момент відомо, що дозвільної документації на знесення цієї будівлі не було, контрольна картка на порушення благоустрою не оформлювалася, навіть будівельний паркн не був встановлений. Тобто люди діяли на "авось". Але мабуть, із кимось це було узгоджено.

Тому що поліція дуже довго їхала, близько 40 хвилин. І коли поліція приїхала вже на місце події, то всі будівельники розійшлися, а техніка роз'їхалася. Але заради об'єктивності скажу, що надвечір того дня була таки знайдена та техніка. Адже в Києві важко сховати 2 екскаватори. Їх добре видно. Мабуть, ці люди мали когось попередити, перш ніж це робити. У них була якась комфортна впевненість в тому, що поліція може приїхати пізніше. Вони діяли максимально нахабно і максимально швидко.

Як так може трапитися, що в центрі європейської столиці можна проїхати з будівельною технікою і почати руйнувати історичний будинок? Як так можна?

Мабуть, це не можна. Тому у замовників будівництва днями відбулися обшуки. Один із них навіть затриманий. Не знаю, чи понесуть вони якийсь реальне покарання. Тому що вже були такі історії, коли тільки-но вщухало суспільне обурення і резонанс довокла якоїсь теми, всі ці історії спускали на гальма. Побачимо, як розвиватиметься ця історія. Звісно, не можна так робити. Тому зараз відкриті вже три кримінальні провадження. І стосовно тих людей, які виконували ці роботи, і стосовно замовників будівництва.

"Київ у 2024 році – місто можливостей, де будь-яке питання можна вирішити за гроші"

Мимоволі виникають паралелі з росіянами, які знищують нашу культурну спадщину, музеї, театри, на окупованих територіях вивозять артефакти. А тут руйнування відбувається в центрі столиці. І також є люди, які знищують українську архітектуру спадщини.

Це так само фактор дестабілізації. Умовно вартість одного "Скандера" чи одного "Калібру" набагато більша, ніж передача грошей через якихось довірених осіб маловідомому київському забудовнику, щоб той зробив якусь дуже дивну річ, яка б середини розхитувала наше суспільство. Ця історія із садибою Зеленських показова. Заради чого знесли садибу? Заради будівництва нового ЖК.

Київ у 2024 році – це місто можливостей, де немає моральних принципів, суспільних українських нарративів, де будь-яке питання можна вирішити за гроші. Якщо у тебе є гроші та вихід на місцеву владу, ти можеш будувати що завгодно. Навіть ЖК. Навіть зносячи історичну забудову. Можливо, ЖК "Путін" не вдасться побудувати, але через кілька років, додавши фінансових ресурсів, думаю, і це питання можна буде вирішити. Проблема в тому, що системно в Києві зі знищенням культурної спадщини місцева влада не бореться.

Дмитро Перов. Фото: facebook.com/AmiDPeroV

Бо культурна спадщина займає досить велику територію найбільш цінної землі в Києві, землі середмістя столиці, яка має найбільшу вартість. Відповідно, історична культура насправді розглядається місцевою владою не з точки зору якоїсь культурної цінності, а з точки зору фінансових квадратних метрів.

Раніше будували одно-дво-три поверхові будинки, це 100-200-300-400 квадратних метрів. І ми розуміємо, що ці 400 квадратних метрів на 0,5 гектара – це дуже мало у фінансовому калькуляторі тих людей, які, на жаль, ухвалюють рішення в цьому місті.

Відповідно, таке траплялося, таке трапляється і, скоріш за все, таке буде траплятися й надалі. Питання в тому, наскільки масштабною буде ця проблема, і наскільки довго вона триватиме. Завдання суспільства і громадських активістів – щоб таких кейсів було якомога менше, щоб ця проблема привертала більше уваги. Чим більше уваги, тим більше перевірок, затримань, кримінальних проваджень. І тим складніше людям, які знищують культурну спадщину, робити з цього бізнес.

(ЗІ СВОГО БОКУ, МЕР КИЄВА ВІТАЛІЙ КЛИЧКО ВВАЖАЄ "ЦИНІЧНОЮ ПРОВОКАЦІЄЮ" НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ЗНЕСЕННЯ САДИБИ ЗЕЛЕНСЬКИХ. ПРО ЦЕ ВІН НАПИСАВ У СВОЕМУ ФЕЙСБУК. – РЕД.)

"Цікаво розгортається ситуація"

Як зараз розгортається ситуація навколо цієї пам'ятки?

Цікаво розгортається ситуація. Чому садиба дуже довго не могла отримати охоронний статус? Це в грудні 2022 року, ще до повномасштабного вторгнення ГО "Мапа реновації" подала облікову документацію на присвоєння цій будівлі статусу пам'ятки. І з грудня 2022 року вона розглядалася. Понад два роки! Два з половиною роки фахівці Департаменту охорони культурної спадщини не могли визначити, ця будівля історична чи ні, цінна чи ні. І от у понеділок вони визначилися.

Вони визначилися і сказали, що... це руїни. Там немає що зберегати. Тому вони точно не можуть дати статус пам'ятки. Але у нас така хороша ідея – давайте з тими людьми, які зносили пам'ятку, підпишемо меморандум на їхніх умовах. Щоб вони її відбудували. Але пам'яткою її не визнаємо. Я тоді апелював: якщо не визнати будинок пам'яткою, то який правовий механізм її відновлення?

Бо якщо будинок – пам'ятка, то за статтю 21 Закону України "Про охорону культурної спадщини" можете зобов'язати користувача або власника цієї будівлі відновити. А якщо не захочуть цього робити, звернутися до суду.

Профільний департамент підлісує якісь папірці, який ні до чого не зобов'язує людей, які її знищили цю будівлю. І з цього намагаються зробити піар-акцію, мовляв, це якась велика перемога. Насправді це не так. На шість, вчора в Мінкульті був розгляд цієї документації, міністерство визнало цю будівлю пам'яткою. Але я так розумію, що буде саботаж цього рішення з боку місцевої влади. Тому що вони будуть прикриватися цим меморандумом.

(ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ, МІСЦЕВА ВЛАДА КИЄВА МАЮТЬ ЗМОГУ ВІДРЕАГУВАТИ НА ТВЕРДЖЕННЯ ДМИТРА ПЕРОВА НА ЙХНЮ АДРЕСУ В ФЕБРІ УКРАЇНСЬКОГО РАДІО. – РЕД.)

У КМДА заявили, що садибу знесли несанкціоновано. В Департаменті охорони культурної спадщини вимагають, аби правоохоронці притягнули забудовника до відповідальності. Правоохоронці відкрили провадження за знесення садиби. В Мінкульті заявили, що знесення будівлі було незаконним. Якщо всі глибоко стурбовані, що буде далі? Як буде відбуватися відбудова?

Тут якийсь певний дисонанс є в тому, що ви сказали. Виходить, що департамент вимагає притягнути до відповідальності осіб, які руйнували цю будівлю. За тими кримінальними провадженнями, які зараз відкриті, передбачається позбавлення волі до трьох років. Постає питання.

Якщо виконати вимогу департаменту і притягнути до відповідальності осіб, які руйнували будівлю, то на них чекає тюремне ув'язнення. Як вони будуть виконувати підписаний із департаментом меморандум? Департаменту треба було визначитися, чи притягнути до відповідальності і посадити цих осіб чи підписувати з ними якісь меморандуми.

Інше питання постає в площині статусу і площині того рішення, яке ухвалив Мінкульт. Мені, як юристу, приблизно зрозумілий алгоритм дій. Експертна рада Мінкульту прийняла рішення про те, що цей будинок відповідає критеріям пам'ятки. Далі Департамент охорони культурної спадщини має внести його в перелік шойно виявлених пам'яток згідно з процедурою на підставі рішення Мінкульту.

Далі Мінкульт переносить цей об'єкт до державного реєстру нерухомих пам'яток України. Далі дається притис власнику відновити цю будівлю, тому що вона є пам'яткою. Якщо він цього не робить, Міністерство культури або Київська міська прокуратура, Офіс генерального прокурора України звертаються з позовом щодо зобов'язання власника відновити цю історичну архітектурну пам'ятку. Який механізм відновлення по сценарію департаменту, я не уявляю.

Тому що вони підписали меморандум. Ті люди, у яких вчора були обшуки, пообіцяли відбудувати цю пам'ятку. Але якщо вони цього не будуть робити, що робитиме департамент? Бо меморандум по класифікації договорів є декларативним документом. Найвідоміший меморандум – Будапештський. Його не виконали. Що буде робити, друзі? В якій суд позиватися? За невиконання Будапештського меморандуму?

"Є чудові приклади відбудови"

Чи можна реально відбудувати будівлю, яка була зруйнована? Можливо і матеріалів вже таких не існує?

Матеріали існують. Нічого нового немає під Місяцем. Є чудові приклади відбудови. Наприклад, відновлення міста Варшава. В 1939 році Варшава героїчно протистояла гітлерівській навалі. І Птлер дав особисте розпорядження стерти це місто з лиця землі.

Розпорядження було успішно виконане. І після війни пріоритетним напрямком для польської держави було відновлення історичного центру Варшави. За старими архівними кресленнями, за старими фотографіями, за акварельними малюнками. Його настільки дбайливо і якісно відтворили, що сьогодні це об'єкт всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Якщо говорити про Україну, можна згадати Михайлівський золототерний собор, цинічно знищений більшовиками.

Вони підірвали нашу святиню, якій тисячу років. У садибі Зеленських залишився цокольний напіп поверхні і вхідна група. Від Михайлівського собору нічого не залишилося, крім підмурків. Але цю пам'ятку було відновлено і відбудовано за старими кресленнями. І пори те, що десь взяли нову цеглу, по структурі це той же храм, який був в часи Київської Русі.

КОНТЕКСТ

Шевченківський районний суд Києва сьогодні, 24 липня, обрав запобіжний захід співзасідки садиби Зеленських Михайлої Гречку, якого звинувачують в умисному знищенні історичної будівлі, попри накладений на неї арешт. Для підозрюваного визначили особисті зобов'язання. Про це із судової зали повідомила [кореспондентка "Суспільного"](#).

Прокуратура вимагала обрати запобіжний захід у вигляді особистого зобов'язання, бо вважає, що є ризик переховування підозрюваного від органів досудового розслідування. Сторона звинувачення також вимагала зобов'язати підозрюваного здати всі паспорти, заборонити спілкування зі свідками і накладити обов'язки не відити за межі Києва та області.

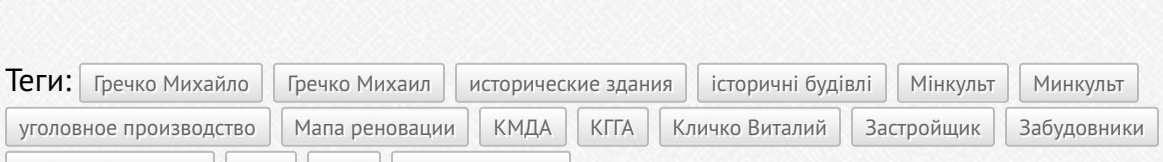
Адвокатка Гречка наполягала в суді, що зруйнована будівля не перебувала в реєстрі нерухомих пам'яток. Сам Михайло Гречко заявив на засіданні, що не визнає своєї вини у кримінальному правопорушенні. За його словами, який є "Суспільне", у садибі Зеленських мала бути реконструкція. Мав бути відновлений її зовнішній та внутрішній вигляд у межах фундаменту.

Заслухавши позиції сторін, суд обрав запобіжний захід підозрюваному у вигляді особистого зобов'язання: на нього покладені обов'язки прибувати до слідчого, повідомляти про зміну місця проживання, утримуватися від спілкування зі свідками і здати паспорти. Запобіжний захід діятиме, до 23 вересня 2024 року.

Адвокатка підозрюваного відмовилася від коментарів "Суспільному" щодо судового рішення, як і сам Михайло Гречко.

Автор: Людмила Тегирявло

Джерело: [Українське Радіо](#)

Сергій Климчук

ОГЛЯДАЧ КРИМІНАЛЬНИХ НОВИН

30 липня 2024 г., 17:17
Перегляди: 8158
Коментарі: 0

Роздрукувати
Надіслати товаришу

Коментарі:
 comments powered by Disqus

Важливі новини

Останні новини

0047 Мінус 50% населення за 40 років: математична модель показала наслідки потенційного колапсу на Землі

0045 Спали по черзі: нардеп Феденко розповів про жалюві умови в ТЛК, звільнення військових і «магічний ефект перевірок

Теги новин

0042 «Налякало мене до смерті»: Джилл Байден зізналася, що під час фатального дебаті 2024 року подумала, що у Джо стався інсульт

0040 Іспанія відмовилася підтримати посилення торговельного тиску ЄС на Китай

28 травня 2026 г.

0018 «Покарення за правду»: CBS News не продавив контракт із зірковою програмою «60 хвилин» через сюжет про в'язиню в Сальвадорі

0015 Три квартири, два автопарки і 4 тисячі «сміхові» підтримки: статки бердичівського воєнкома Анкірія Беспалова

Наші опитування

2856 Рекордна ціна в історії: на аукціоні Sotheby's виставлять унікальний скелет тиранозавра за 30 мільйонів доларів

2854 Шоломи та бронекилети за завищеними цінами: ДБР розкрило нову схему рудини Гринкевичів ще на 150 мільйонів гривень збитків

Війна

COVID-19 аресція Росії Атак

Война вСУ

Вторгнення

Донька Трампа Діабассі ДПТ Зеленський ЗСУ Київ Київ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну

Нападение Росии на Украину окупанти Порошенко Путин Россия

Россия vs США Украина Украина ЧП Злидення коронавірус

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

Так, повністю зможе

Частково зможе, але не відразу

Ні, не зможе

Це залежить від дій інших сторін

Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування

Показати всі опитування на сайті